

استفتائات جدید (آبان ماه 1404) - 1 / آبان / 1404

خواندن نافله در سفر

سؤال:

- 1) به طور کلی مسافر چه نافله‌هایی را جایز است در سفر بخواند؟
- 2) آیا مسافر می‌تواند در اماکنی که مخیر است نماز را تمام یا شکسته بخواند مانند کنار ضریح امام حسین (علیه السلام)، نافله های ظهر و عصر را بخواند؟

جواب:

- 1) خواندن نافله‌های ظهر و عصر در سفری که نماز در آن قصر است (هر چند با قصد رجا) جایز نیست ولی خواندن نافله عشا (وتیره) در سفر با قصد رجا و به امید ثواب اشکال ندارد ؛ نافله شب، نافله صبح و مغرب و سایر نمازهای مستحبی از مسافر ساقط نیست.
- 2) اگر مسافر در اماکن تخییر بخواند نماز را به صورت تمام بخواند، می‌تواند نافله های آن نماز را بخواند.

دیر رسیدن به رکوع امام جماعت

سؤال 2: کسی که به دلیل دیر رسیدن به رکوع امام جماعت، نمازش فرادا شده است:

- 1) آیا می‌تواند نیت را به نماز مستحبی تغییر دهد؟
- 2) آیا نیت نماز مستحبی حتما باید نافله باشد؟
- 3) آیا می‌تواند برای رسیدن به ادامه جماعت، نماز مستحبی را بشکند؟

جواب:

- 1) اشکال ندارد.
- 2) لازم نیست که نماز مستحبی خصوص نافله باشد.
- 3) می‌تواند نماز مستحبی را بشکند.

تکیه به ماشین دیگران بدون اجازه

سؤال 3: آیا تکیه دادن به ماشین یا دیوار خانه دیگران بدون داشتن اجازه از مالک آن (در صورتی که خسارتی وارد نشود)، جایز است؟

جواب: جایز است مگر در صورتی که بداند مالک آن راضی نیست.

پول و اقلام اضافه آمده از اطعام عید غدیر

سؤال 4: مبالغ و اقلامی مانند گوشت، برنج و... از مردم برای اطعام عید غدیر جمع آوری شده ولی مقداری از آنها هزینه و مصرف نشده است و نیز به صاحبان پول و اقلام دسترسی نبوده و یقین به رضایت صاحبان آنها هم وجود ندارد تا در مراسمات دیگر مانند ایام محرم هزینه شود ؛ با توجه به این توضیحات، تکلیف افرادی که این پول ها و اقلام را جمع آوری کرده اند چیست؟

جواب: اجناسی که قابلیت ماندگاری دارند، برای مصرف در عید غدیر سال آینده در مکان مناسبی نگه داری شوند و اقلامی که قابلیت نگهداری ندارند، تبدیل به وجه نقد شده و به همراه دیگر وجوه نقدی در حساب مناسبی جهت حفظ ارزش پول تا عید غدیر سال آینده سپرده گذاری شود.

ارث حق تألیف میت

سؤال 5: پدر ما وصیت کرده است که ثلث اموالش در راه خاصی مصرف شود ؛ آیا حق التألیف کتاب های او هم جزء اموال اوست و باید ثلث آن نیز محاسبه شود؟ و آیا باید ثلث حق التألیف هر بار تجدید چاپ را نیز محاسبه کنیم؟

جواب: اصل حق التألیف، جزء ترکه مالی میت است و باید حق التألیف قیمت گذاری شده و با توجه به آن، ثلث محاسبه شود و طبق وصیت عمل گردد، پس از انجام این کار، حق التألیف چاپ های جدید مشمول وصیت نیست و متعلق به ورثه است اما اگر این کار انجام نشده است، وصیت کننده در حق التألیف چاپ های جدید نیز شریک است و باید ثلث آن مطابق وصیت هزینه شود.

کرایه دادن اموال مسجد در ازای دریافت وجه

سؤال 6: آیا جایز است برای تأمین مخارج و هزینه های جاری مسجد، اموال مسجد را (که وقف نیستند) به طور موقت در اختیار مردم قرار دهیم و در عوض مبالغی برای مسجد دریافت کنیم؟

جواب: متولی امر مسجد می تواند برای فعالیت های متناسب با شأن مسجد (با رعایت مصلحت)، اموالی را که وقف نیستند برای مدت معین در اختیار افراد قرار دهد و مبلغی برای مسجد دریافت کند.

اولویت در پرداخت بدهی های میت

سؤال 7: برادرم فوت کرده و کفاره مالی بر عهده دارد و به چند نفر نیز بدهکار است ؛ کدامیک از بدهی ها مقدم است؟

جواب: اگر اموال برادر برای هر دو مورد کافی است، هر دو باید کامل پرداخت شود و گرنه باید به نسبت توزیع گردد.

نماز آیات

یکی از سبب های وجوب نماز آیات، ماه گرفتگی (خسوف) است.

وقت وجوب نماز آیات در خورشید و ماه گرفتگی از زمانی است که خورشید یا ماه شروع به گرفتن می کند و بنابر احتیاط واجب نباید نماز را به قدری تأخیر انداخت که شروع به باز شدن کند. اگر مکلف نماز آیات را به قدری تأخیر بیندازد که خورشید یا ماه شروع به باز شدن کند، باید نماز را به قصد قربت ؛ بدون نیت ادا یا قضا (به قصد ما فی الذمه) به جا آورد ؛ ولی اگر نماز را تا باز شدن کامل آن به تأخیر اندازد، باید نماز را به نیت قضا بخواند.

کسی که هنگام گرفتن ماه اصلاً مطلع نشود و بعد از باز شدن آن بفهمد، در صورتی که گرفتگی کامل بوده، باید قضای نماز آیات را بخواند.

کیفیت نماز آیات: نماز آیات دو رکعت است و هر رکعت آن پنج رکوع دارد و به چند صورت می توان نماز آیات را به جا آورد:

صورت اول: بعد از نیت و تکبیرة الاحرام، حمد و سوره خوانده شود و به رکوع برود، سپس سر از رکوع برداشته و دوباره حمد و سوره را بخواند و به رکوع رود و باز سر از رکوع بردارد و حمد و سوره بخواند و به رکوع رود و سپس سر از رکوع بردارد و همین طور ادامه دهد تا یک رکعت پنج رکوعی که قبل از هر رکوعی حمد و سوره خوانده است انجام دهد، سپس به سجده رفته و دو سجده نماید و بعد برای رکعت دوم قیام کند و مانند رکعت اول انجام دهد و دو سجده را به جا آورد و بعد از آن تشهد بخواند و سلام دهد.

صورت دوم: بعد از نیت و تکبیرة الاحرام، حمد و یک آیه از سوره ای را قرائت کرده و رکوع کند، سپس سر از رکوع بردارد و آیه دیگری از آن سوره را بخواند و به رکوع رود، و بعد سر از رکوع برداشته و آیه دیگری از همان سوره را قرائت نماید و همین طور تا رکوع پنجم ادامه دهد تا سوره ای که پیش از هر رکوع، یک آیه از آن را قرائت کرده، قبل از رکوع آخر تمام شود. سپس رکوع پنجم را به جا آورد و به سجده رود، و پس از اتمام دو سجده، برای رکعت دوم قیام نماید و حمد و آیه ای از یک سوره را بخواند و به رکوع برود و همین طور مانند رکعت اول ادامه دهد تا تشهد بخواند و سلام دهد و چنانچه بخواهد برای هر رکوعی به یک آیه از سوره ای اکتفا کند، نباید سوره حمد را بیش از یک مرتبه در اول آن رکعت بخواند.